

AUTORITA BOŽIEHO SYNA

Marek 1,21 – 2,12

Prediskutuj záverečnú otázku z predchádzajúcej lekcie.

1. DEŇ: MAREK 1,21-28 – UZNANIE JEŽIŠOVEJ AUTORITY

1. Porovnaj nasledujúce verše. V čom bolo Ježišovo učenie „nie ako zákonníkov“ (1,22)?

Ježiš	Ostatní
a. Ján 14,6; 18,37b	Lukáš 11,52
b. Matúš 11,28-30	Lukáš 11,45-46
c. Lukáš 22,24-27	Marek 12,38-40

2. DEŇ: MAREK 1,29-34 – JEŽIŠOVA MOC SA PREJAVILA

2. Aká bola reakcia ženy po tom, čo ju Ježiš uzdravil (1,31)?

3. Čo si myslíš, že ju motivovalo k službe Kristovi?

4. Čo by podľa úryvku povedali démoni, keby mohli hovoriť (1,34)? (Pozri tiež Lukáš 4,41.)

3. DEŇ: MAREK 1,35-39 – JEŽIŠOVO POSLANIE

5. Ježiš bol skutočne človekom. Vo svetle tejto skutočnosti sa zamysli, prečo považoval za potrebné odísť po stretnutí s démonmi do samoty a modliť sa?

6. Čo považoval Ježiš za svoju hlavnú prioritu (1,38)? Prečo to bolo také dôležité? (Pozri Rímskym 10,14.)

4. DEŇ: MAREK 1,40-45 – JEŽIŠ PREJAVUJE SÚCIT

7. Prečítaj si 3. Mojžišovu 13,45-46, kde sa opisuje postavenie malomocného človeka vo vtedajšej spoločnosti. Čo sa dozvedáme o mužovi z Markovho textu – akým spôsobom sa priblížil k Ježišovi?

8. Čo si si všimol na spôsobe, akým Ježiš reaguje na tohto muža?

5. DEŇ: MAREK 2,1-12 – POCHYBNOSTI O JEŽIŠOVEJ AUTORITE

9. Ako reagujú náboženský vodcovia na situáciu, ktorá sa pred nimi odohráva?

10. V čom vyjadruje slovné spojenie „*premýšľali v srdciach*“ hlbší význam, ako len „*premýšľali*“?

11. Ako Ježiš objasňuje skutočné problémy, o ktoré ide?

12. Čo bola tá „*viera*“, ktorú Ježiš „*videl*“ (2,5)? (Pozri tiež Židom 11,6.)

13. Čo sa môžeme naučiť z tohto príkladu spolupráce veriacich v prospech jednotlivca?

14. Ako by sme mohli nasledovať ich príklad dnes? (Pozri 1. Jánov 3,16-18.)

15. Aký celkový výsledok opisuje Marek na konci tohto príbehu?

DEŇ 6: ZÚČASTNI SA NA SKUPINKE

APLIKUJ to, čo si sa naučil/a. Dvakrát v tomto úryvku vidíme, ako sa Ježiš odchádza modliť na „*osamelé miesto*“ (1,35.45), hoci zástupy ľudí chcú a potrebujú Jeho pomoc. Dokonca aj Boží Syn potreboval čas osamote, aby bol v kontakte so svojim Otcem a odpočinul si. Vedel, kedy povedať „*nie*“ požiadavkám služby. Máš dostatok času osamote na modlitbu a načúvanie Bohu? Ak nie, ako by si mohol/a tento týždeň zmeniť svoj rozvrh tak, aby si si našiel/a viac času byť osamote s Bohom?

7. DEŇ: AUTORITA BOŽIEHO SYNA

Marek 1,21 – 2,12

UČITEĽ S AUTORITOU (MAREK 1,21-28) Marek opisuje udalosti v Kafarnaume – meste na severnom brehu Galilejského mora, kde Ježiš buď žil, alebo prebýval v Petrovom dome. V tomto úryvku vidíme Ježiša vyučovať v miestnej židovskej synagóge. Jeho učenie je také silné a presvedčivé, že veriaci si nemôžu pomôcť a porovnávajú ho s učením zákonníkov – výsledok je pre nich nelichotivý. Zákonníci boli učiteľmi v Izraeli najmenej päť storočí. Hoci neboli kňazi, pôsobili ako sudcovia ľudu, znalci Zákona a moralisti. Ich prestíž bola obrovská. Ľudia pri ich vstupe do miestnosti vstávali, boli pre nich vyhradené najlepšie miesta v synagógach. Ak sa zákonníci pri porovnaní s Ježišom dostávali do úzadia, nebol to ani tak dôsledok ich nedostatočnosti, ako skôr obdivu k Ježišovej autorite. Táto autorita bola pre vtedajších Židov jedným zo znakov Mesiáša, o ktorom verili, že bude vysvetľovať Tóru s autoritou samotného Boha.

Ježišova autorita sa prejavuje nielen v „*novom učení*“ (1,27), ale aj v novom živote. Posadnutý muž volá na Ježiša: „*Čo Ťa do nás?*“ (1,24). Nečistý duch pravdepodobne použil slovo „*nás*“, pretože v mužovi pôsobil celý zástup zlých síl. Toto je Ježišov prvý rozpor so satanovými prisluhovačmi po Jeho konfrontácii so satanom pri pokúšaní na púšti. Ježiš nielenže láme moc nečistých duchov, ale aj vyslobodzuje týraného človeka z útlaku a uzdravuje ho.

TEN, KTORÝ JE TU PRE DRUHÝCH (MAREK 1,29-39) Po uzdravení Petrovej svokry z choroby, Ježiš prejavuje podobný súcit aj s ostatnými ľuďmi. Po západe slnka sa okolo Ježiša zhŕknú zástupy: „*celé mesto sa zhromaždilo pred dvermi*“ (1,33). Mnohých uzdravuje a vyháňa mnoho démonov. Démonom – ktorí ho spoznávajú, pretože aj oni patria do duchovného sveta – zakazuje hovoriť. Ježiš nedovolí, aby akákoľvek bytosť vo vz bure voči Bohu oznamovala Jeho identitu. Mesiánske tajomstvo môže byť pochopené až po ukrižovaní, a to len tými, ktorí sú ochotní vziať svoj kríž a nasledovať Ho.

Po tomto vyčerpávajúcom dni hľadá Ježiš ticho a samotu, aby sa mohol modliť (1,35). Šimon s ostatnými učeníkmi Ho však nájdu a hovoria, že Ho všetci hľadajú. Hľadajúc útočisko pred takýmito požiadavkami a neustálym rozruchom sa Syn utiahol, aby strávil čas s Otcom, no Jeho samotu narušil majetnícky vpád učeníkov a krik zástupov, ktoré sa dožadovali ďalších prejavov moci. Ježiš odmieta popularitu a oznamuje svoj zámer kázať v odľahlých dedinách. „*Ved' na to som prišiel,*“ povedal Ježiš a potom „*šiel a kázal... po celej Galilei*“ (1,38-39).

ZAMYSLI SA nad tým, ako učeníci hľadali Ježiša, pretože sa domnievali, že by sa mal vrátiť do Kafarnaumu a pokračovať tam v službe uzdravovania. Ježiš ich snahu riadiť Ho prerušil vyhlásením, že prišiel, aby kázal aj v iných mestách. Aj démoni sa pokúšali ovládať Ho a neskôr sa Ho aj matka a bratia snažili obmedziť, pričom si nepochybne mysleli, že je to pre Jeho vlastné dobro. Je lákavé usudzovať, že ak použijeme správnu modlitbu, Boh bude odpovedať na naše priania. Alebo si nahovárať: „Ak urobím toto pre Pána, potom On urobí pre mňa toto.“ Takéto myslenie stavia na hlavu poradie, ktoré určil Boh. Boha nemôžeme riadiť ani Ním manipulovať, to nie je naša úloha. Našou úlohou je poslúchať Ho a podriaďiť sa Jeho vedeniu. Zvrchovaného Boha, Tvorcu vesmíru nemôžeme presviedčať ani Ho ovládať. *On je Boh, my nie!*

NÁVRAT Z KRAJINY MŔTVYCH (MAREK 1,40-45) Malomocenstvo – infekčná choroba napádajúca periférne nervy, horné dýchacie cesty a kožu – bolo rozšíreným problémom v Izraeli. Židia ju označovali za nečistú chorobu. Malomocní boli odsúdení na život v utrpení a v izolácii. Podľa levitskeho zákona sa museli vzdať svojho mena, zamestnania a dokonca aj svojej komunity. Vzhľadom na to je konanie malomocného v tomto príbehu pozoruhodné – rovnako ako konanie Ježiša! Malomocný vstupuje do Ježišovho spoločenského priestoru, čím Ho robí nečistým. Žiadna prekážka, dokonca ani Zákon, nezabránila tomuto zúfalému, odhodlanému mužovi dostať sa k Ježišovi. A všimnime si jeho slová: „*Keby si chcel, mohol by si ma očistiť.*“ (Marek 1,40).

Malomocný nepochybuje o Ježišovej *schopnosti* zachraňovať, ale pýta sa na Jeho *vôľu*. Túžba tohto muža je hlboko ľudská: Nemusíme pochybovať o tom, že Boh *môže* urobiť čokoľvek, no pýtame sa, či je *ochotný* to pre nás urobiť?

Ježiš neodpovedá chorému s opovrhnutím, ale so súcitom – súcitom takým veľkým, že *sa fyzicky dotýka* nečistého muža. Tento dotyk privádza Ježiša do priameho kontaktu s ľudskou biedou a ruší akékoľvek oddelovanie, či už telesné, spoločenské alebo duchovné. Dotykom Jeho ruky a slovom Jeho úst je malomocný očistený. Potom však: „*I pohrozil mu prísne:... Nehovor o tom nikomu.*“ (1,43-44). Ježiš nechce, aby Ho vyhľadávali ako divotvorcu ani aby Ho zástupy obmedzovali v slobode pohybu a v službe. No muž očistený z malomocenstva „*len čo odišiel, všade hovoril o tom a rozhlasoval, čo sa stalo*“ (1,45). V dôsledku svojej rastúcej slávy Ježiš „*ani nemohol verejne vojsť do mesta, ale býval von na pustých miestach*“ (1,45).

DOSTAŤ TO, O ČOM NEVIEME, ŽE TO POTREBUJEME (MAREK 2,1-12) O niekoľko dní neskôr je Ježiš späť v Kafarnaume a v istom dome zvestuje „*slovo*“ (2,2). Ľudia, snažiac sa vidieť Ho a počuť, tlačili sa pred dvermi. Pre dav, ktorý im stál v ceste, sa štyria muži začali prekopávať cez strechu z hlíny a konárov, aby do domu pomedzi trámy spustili svojho ochrnutého priateľa v nádeji, že ho Ježiš uzdraví. Keď Ježiš videl *ich* vieru, povedal ochrnutému: „*Synu, odpúšťajú sa ti hriechy!*“ (Marek 2,5). Ježiš nechváli vieru ochrnutého, ale vieru jeho priateľov. Títo štyria niesli ochrnutého nielen svojimi rukami, ale tiež svojou vierou.

Zmienka o hriechoch mohla ľuďom pripadať zvláštna. Pochopil to Ježiš správne? Problém tohto muža je *telesný*. Čo má spoločné jeho potreba uzdravenia s odpustením hriechov? Ježiš však rieši problém síce menej zjavný, no o to viac ochromujúci. Horší než ochrnuté nohy je ochrnutý duch.

Ježišov výrok pobúrili zákonníkov. „*Kto iný môže odpúšťať hriechy okrem samého Boha?*“ uvažovali (Marek 2,7). Ježiš nepriamo vyhlásil svoju rovnosť s Bohom. Ako blízko sú zákonníci pravde – a predsa ako ďaleko! Dôraz sa následne presúva na spor medzi Ježišom a zákonníkmi. Náboženský vodcovia nemajú odpoveď ani na fyzické, ani na duchovné potreby tohto človeka. Ježiš naopak ponúka, že uspokojí obe. V ich myšliach je to, čo hovorí, rúhanie – a trestom za rúhanie je smrť! Ježiš všetkých ohromil hrozivou voľbou: buďto je Boží Syn, alebo (ako tvrdia zákonníci) sa rúha Bohu, ale nemôže byť oboje.

Môže Ježiš odpustiť hriech? A čo je dôležitejšie, dovoľia zákonníci Ježišovi, aby ich oslobodil od poviazania spôsobeného lipnutím na postavení, moci a dogmách? Ježiš chce, aby spoznali pravdu, o ktorej hovorí: „*Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má moc odpúšťať hriechy na zemi – hovorí ochrnutému: – Vravím ti, vstaň; vezmi si lôžko a chod domov!*“ (2,10-11). Tvrdením, že odpúšťa hriechy, Ježiš zaujíma miesto Boha a uzdravením ochrnutého svoje tvrdenie dokazuje. Rozhodnutie je ponechané na zákonníkoch – a na nás. Kto je On?

ZOSOBNÍ SI túto lekciu. Ježiš jasne vedel, do čoho je povolaný. Niekedy učil, niekedy uzdravoval, niekedy vyhánal démonov. V každej situácii však počúval Božie vedenie. Keď Ho v jednom meste vyhľadali zástupy, povedal: „*Podme inde, do okolitých mestečiek, aby som aj tam kázal; veď na to som prišiel.*“ (1,38). Aké je tvoje povolanie od Pána? Zotrvaj nejaký čas uvažovaním o tom, ako ťa Boh vystrojil, obdaroval a viedol, čo sa týka služby. Ktoré okolnosti alebo ľudia majú tendenciu ťa odvracať od tvojho povolania? Čo ti môže pomôcť, aby si zostal/a sústredený/á na prácu, ktorú pre teba Boh pripravil? Pýtaj sa Boha, či chce v tvojom živote nejaké zmeny, aby si mu mohol/a slúžiť vernejšie a radostnejšie.

OTÁZKA NA ZÁVER: AUTORITA BOŽIEHO SYNA

16. Ktorý verš, poznámka z rozhovoru či myšlienka z biblického komentára ťa obzvlášť povzbudila alebo naopak postavila pred výzvu? Prečo?